

получили името си отъ *Болгаръ*, единъ отъ 5-тъ сина на Скифа, Яфетовия правнукъ. (Другитъ сж Словенъ Русъ, Команъ, Истеръ). Ср. *Поповъ*. Изб. 442: „первый Словенъ, второй Русъ, третій Болгаръ, четвертый Команъ, пятый Истеръ“; И *Бутковъ*, Оборона р. 426. изъ Тимотея Каменевича Рвовскій. Тукъ се поменувать: Славенъ, Русъ, *Болгаръ*, Команъ, Истеръ, сестра Ильмеръ, Славенова жена Шелонъ, сынъ Волховъ, сынъ Волхова Жилотугъ, Русова жена Поруса, дъщеря Полиста.

Така етимологията намираме въ малко по-друга комбинация и у насъ у *Богорова*: „Българи и Руссы... сж отъ едно потекло, както два чекора отъ единъ стѣмбелъ: *Бългеръ* и *Юрюкъ* или *Юрикъ* были отъ едно колѣно, отъ два мѣжа дѣда“ (Упжтв. III. 1872.).

Много по-разпространено у насъ е друго едно, въ формално отношение малко различно, тълкувание, което по нѣкога се противопоставя тенденциозно на Пайсиевата етимология, то е, че българитъ сж се нарекли по името на своя родоначалникъ *Болгъ* (не Болгаръ). Така вече у *Спиридона Геросхимонаха* „Исторія вкратцѣ о болгарскомъ народѣ славенскомъ“ (*В. Н. Златарски*, къмъ въпроса за тѣхъ наречениѣ прѣправки на Пайсиевата история, сПсп. LIX, отд. отп. р. 11). Царь Коледа родилъ два сина, единиятъ *Бремъ*, другиятъ *Болгъ*, или *Буу*. „Изшедшии народи ѿ брѣма назвашася брѣми, или пѣми; а ѿ бѣлга, болгаре“ (р. 2 отъ изд. на *Златарски*, което излиза на скоро). „Болгъ же братъ Бремунъ завоева Тракію, Македонію, Далмацію даже до Белое Море и до Римъ. И той бѣ подобенъ отца своего — мучитель великий, повелъ народомъ звати ся именемъ его Болгаре и отъ то время назваша ся иллирици Болгары, а не якоже нѣщцы мнѣтъ, яко отъ рѣки Волги изыдоша болгары, но волгары; а римляне имущіе слово бѣ, могутъ сказать болгары.“

Сжщото повтаря и непечатаниятъ още прѣписъ на *Харитона Монаха* (отъ 1831, сга у Начева. *Златарски* op. cit. p. 29.). Само аргументиката на края е малко по-обстойна: „а не яко же нѣщцы мнѣтъ, яко ѿ рѣки волги изыдоша болгары, но нѣсть тако: не имѣй вѣру. Греки не имутъ слово бѣки, за то нѣ могутъ сказати бѣлгары, но кажутъ и болгары (sic): а римляны имѣють слово бѣки и говорятъ болгары. Такожже и латини, и прѣчи европейци“.

Така четемъ и въ *Царственникъ* или *Исторія болгарска*, р. 10: „Болгъ. И отъ него Иллирицы назвахъ се Болгаре, а не какво то некои думать, защо Болгаре те прѣяха наименованіе отъ рѣка та Волга.“

Най-сетнѣ етимологията българинъ отъ *Болгъ*, срѣщаме и у *Раковски*, който, споредъ *Златарски*, е ималъ на рѣка нѣкой прѣписъ, що държи срѣдната между Паисія и *Спиридона* (*Ключъ*, 101, 172). На друго мѣсто обаче (*Бълг. Старина* 1857., р. 195 и сл.) той се отказва отъ туй тълкувание и дава съвсѣмъ друго: българинъ отъ *благъ* (вж. по-долу).

Въ послѣднѣе врѣме я прие дору и *Богоровъ* заедно съ други нѣкои, които отговарять на новото му общо-славянско направление. (Мисль за църк.-гражд. правоп. С. 1892 р. 2, заб. 1).

